

**ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИ
ТАҲЛИЛИ**

UZBEKISTAN LAW REVIEW

**ОБЗОР ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА
УЗБЕКИСТАНА**

ИЛМИЙ ТАҲЛИЛИЙ ЖУРНАЛ	SCIENTIFIC ANALYTICAL JOURNAL	НАУЧНО АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
--------------------------------------	--	--

**2024
№4**

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ

БОШ МУҲАРРИР:

Гулямов Саид Саидахарович — юридик
фанлари доктори, профессор.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ АЪЗОЛАРИ:

Рустамбеков Исламбек Рустамбекович — ю.ф.д.,
профессор.

Ҳўжаев Шохжаҳон Акмалжон ўғли — юридик
фанлар бўйича фалсафа доктори.

Оқюлов Омонбой — ю.ф.д., профессор.

Эргашев Восит Ёкубович — ю.ф.н., профессор.

Махкамов Отабек Мухтарович — ю.ф.д.

Суюнова Дилбар Жолдасбаевна — ю.ф.д., доц.

Мусаев Бекзод Турсунбоевич — ю.ф.д., доц.

Беков Ихтиёр — ю.ф.д., проф.

Бозоров Сардор Сохибжонович — ю.ф.д., проф.
в.б.

Хазратқулов Одилбек Турсунович — юридик
фанлари номзоди, доцент.

Самарходжаев Ботир Билялович — ю.ф.д.,
профессор.

Ходжаев Бахшилло Камалович — ю.ф.д.,
профессор.

Нарзиев Отабек Саъдиевич — ю.ф.д., проф. в.б.

Жолдасова Шахноза Батировна — юридик
фанлар бўйича фалсафа доктори.

Маълумот олиш учун қуйидагиларга мурожаат этиш
сўралади:

Гулямов Саид Саидахарович,
Рустамбеков Исламбек Рустамбекович
ТДЮУ, Халқаро хусусий ҳуқуқ кафедраси,
Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш., 100047,
Сайилгоҳ кўчаси, 35. Тел: 233-66-36

"Ўзбекистон қонунчилиги таҳлили"нинг электрон
нужаси Интернетдаги www.library-tsul.uz ёки
www.lawreview.uz сайтида жойлаштирилган.

Журнал 2013 йилдан Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг Олий Аттестация
комиссияси журналлари рўйхатида киритилган.

Ушбу журналда баён этилган натижалар, хулосалар,
талқинлар уларнинг муаллифларига тегишли бўлиб,
Ўзбекистон Республикаси ёки Тошкент давлат юридик
университети сиёсати ёки фикрини акс эттирмайди.

2024 йилда нашр этилди.

Муаллифлик ҳуқуқлари Тошкент давлат юридик
университетига тегишли. Барча ҳуқуқлар ҳимояланган.
Журнал материалларидан фойдаланиш, тарқатиш ва
қўлайлиги Тошкент давлат юридик университети рухсати
билан амалга оширилади. Ушбу масалалар бўйича Тошкент
давлат юридик университетига мурожаат этилади.
Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш., 100047, Сайилгоҳ
кўчаси, 35.

ISSN 2181-8118

Масъул котиб: **И. Рустамбеков**

Наشريёт муҳаррири: **Н. Ниязова**

Техник муҳаррир: **Д. Козимов**

Лицензия № 02-0074

Босишга рухсат этилди — 25.12.2024

Наشريёт ҳисоб табоғи — 5

«IMPRESS MEDIA» босмахонасида босилди

Адади — 100 нусха.

ИЛМИЙ-ТАҲЛИЛИЙ
ЖУРНАЛ

4/2024

МУНДАРИЖА

МУНДАРИЖА	
Ш.Туйчиева Теоретические основания и критический анализ подхода к урегулированию инвестиционных споров в контексте статьи 63 Закона Республики Узбекистан «Об инвестициях и инвестиционной деятельности»	3
У.Шарахметова Укрепление в семье личных и имущественных прав обязанностей супругов на основе принципа равенства	7
Ж.Тўраев Ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича давлат назорати ва текширувининг назарий ва амалий аҳамияти	11
Д. Имомова Определение применимого права для внешнеэкономических сделок в условиях цифрового пространства	15
Х.Шарипова Правовое регулирование облачных технологий в контексте международного сотрудничества	17
I.Abdikhakimov Quantum computing and its impact on cybersecurity: redefining legal frameworks for a post-quantum era	20
I. Rahmatulloyev Prokuratura organlarining fuqarolik huquq va burchlarini amalga oshirishdagi ishtiroki	24
S. Tatar, N. Dilboboev Means of international investment dispute resolution	28
Э.Инамджанова Особенности преподавания коллизионного права в современном образовательном процессе	32
J.Askarov Sun'iy intellekt yordamida sog'liqni saqlashni rivojlantirish: huquqiy takomillashtirish	46
T.Pulatov Digital Financial Assets as an Object of Civil Rights	50
Д.Имамалиева Развитие механизмов альтернативного разрешения споров на международной и национальной арене	57
SH.Almosova Xalqaro shartnomalar ijrosini ta'minlash usullari va vositalari tahlili	62
A.Akramov A comparative analysis of international legal norms regarding the inheritance of digital property	69
E.Asadov Davlat moliyaviy nazoratida moliyaviy javobgarlik va uning yuridik tabiati	77
D.Abdullaeva The system of international control over the observance of human rights at work	88
М. Турдалиев Определение и сущность искусственного интеллекта (ии) в контексте международной торгов- ли	93
О.Хазраткулов Рақамли активлар билан боғлиқ муносабатларни фуқаролик-ҳуқуқий тартибга солиш масаласида хорижий мамлакатлар тажрибаси	102
Б.Акмалхонов Механизмы защиты права собственности в международном праве	109
Sh.Alamonova Revisiting Public Services under GATS: A Legal Analysis of Commitments and State Discretion	114
Б.Саидов Проблемы гражданско-правового обеспечения кибербезопасности охраняемых объектов: договорные аспекты	118
Sh.Sotvoldiyev Xalqaro tijorat sudlari - nizolarni hal qilishning usuli sifatida	124
А.Вахабов Халқаро хусусий ҳуқуқда — lex voluntatis тамойили	126

Rahmatulloyev Islombek Tohir o'g'li
Termiz davlat universiteti
Yuridik fakulteti o'qituvchisi

"PROKURATURA ORGANLARINING FUQAROLIK HUQUQ VA BURCHLARINI AMALGA OSHIRISHDAGI ISHTIROKI"

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi prokuratura organlarining fuqarolik huquq va burchlarini amalga oshirishdagi roli tahlil qilinadi. O'zbekiston qonunchiligiga muvofiq prokuraturaning huquqiy vakolatlari va fuqarolik jarayonlaridagi ishtiroki xalqaro huquqiy me'yorlar va tajribalarga asoslanib o'rganiladi. Maqolada, shuningdek, prokuratura tizimi rivojida xalqaro standartlarning ahamiyati, O'zbekistonda fuqarolar huquqlarini himoya qilishni samarali tashkil etish uchun qaysi xalqaro huquqiy normalarni joriy etish kerakligi haqida xulosalar beriladi. Statistik ma'lumotlar va aniq faktlar asosida huquqiy tizimni yanada rivojlantirish bo'yicha takliflar ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: Prokuratura organlari, fuqarolik huquqlari, O'zbekiston qonunchiligi, xalqaro huquqiy me'yorlar, huquqiy himoya, xalqaro tajriba, prokuror vakolatlari, fuqarolik jarayonlari, fuqarolar manfaatlarini, BMT tavsiyalari, Venetsiya Komissiyasi, Yevropa Kengashi.

Abstract: This article analyzes the role of the prosecutor's office of the Republic of Uzbekistan in the implementation of civil rights and duties. In accordance with the legislation of Uzbekistan, the legal powers of the prosecutor's office and participation in civil proceedings are studied based on international legal norms and experiences. The article also provides conclusions about the importance of international standards in the development of the prosecution system, which international legal norms should be introduced to effectively organize the protection of citizens' rights in Uzbekistan. Proposals for further development of the legal system will be put forward based on statistical data and concrete facts.

Key words: Prosecutor's Office, civil rights, legislation of Uzbekistan, international legal standards, legal protection, international experience, powers of the prosecutor, civil processes, citizens' interests, UN recommendations, Venice Commission, Council of Europe.

Аннотация: В данной статье анализируется роль прокуратуры Республики Узбекистан в реализации гражданских прав и обязанностей. В соответствии с законодательством Узбекистана правовые полномочия прокуратуры и участие в гражданском судопроизводстве изучаются на основе международно-правовых норм и опыта. Также в статье приводятся выводы о значении международных стандартов в развитии системы прокуратуры, какие международно-правовые нормы необходимо внедрить для эффективной организации защиты прав граждан в Узбекистане. Предложения по дальнейшему развитию правовой системы будут выдвигаться на основе статистических данных и конкретных фактов.

Ключевые слова: прокуратура, гражданские права, законодательство Узбекистана, международно-правовые стандарты, правовая защита, международный опыт, полномочия прокурора, гражданские процессы, интересы граждан,

рекомендации ООН, Венецианская комиссия, Совет Европы.

Kirish

O'zbekiston Respublikasi Prokuratura organlari davlatning asosiy huquqiy institutlaridan biri hisoblanadi. Ular fuqarolar huquqlari va burchlarini himoya qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Fuqarolik huquqlarini himoya qilish, qonun ustuvorligini ta'minlash va davlat manfaatlarini himoya qilish prokuratura organlarining vazifalari qatoriga kirishi bilan ahamiyatli hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlariga asosan, prokurorlar fuqarolarning huquqlari buzilgan taqdirda ularni himoya qilish majburiyatini o'z zimmlariga oladi. Bu:

Davlat va xususiy tashkilotlarning noqonuniy qarorlari va harakatlarini bekor qilish,

Sud jarayonlarida fuqarolarning manfaatlarini himoya qilish,

Huquqbuzarliklar oqibatida ko'rilgan zararni qoplash choralari ko'rishni o'z ichiga oladi.

Prokuratura organlari davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari faoliyatini nazorat qiladi, qonunchilikka rioya etilishini ta'minlash maqsadida tekshiruvlar olib boradi. Shu jumladan, fuqarolarning mehnat huquqlari, mulkiy huquqlari, shaxsiy daxlsizlik huquqlari, hamda iqtisodiy va ijtimoiy huquqlarini himoya qilishni o'z ichiga oladi.

O'zbekiston qonunchiligida prokurorlarning sud jarayonlaridagi ishtiroki alohida belgilangan. Fuqarolik va jinoyat ishlari bo'yicha sud majlislarida prokurorlar, davlat manfaatlarini bilan bir qatorda, fuqarolarning huquq va manfaatlarini ham himoya qiladi.

Bu jarayonda prokurorlar:

Sud jarayonlarida davlat foydasiga da'vo kiritish,

Sud qarorlariga e'tiroz bildirish,

Fuqarolarning manfaatlarini buzilgan taqdirda ularga yordam ko'rsatish kabi vakolatlari bilan ta'minlangan.

Prokuratura fuqarolar huquqlarini himoya qilishda turli yo'nalishlarda faoliyat yuritadi. Misol uchun, mehnat nizolarida, meros huquqi, mol-mulk nizolarida va boshqa fuqarolik ishlarda prokurorlar fuqarolarni himoya qilishda davlat organi sifatida ishtirok etadi.

Prokurorlar fuqarolik ishlari bo'yicha sudlarda yoki boshqa nizolar paytida fuqarolar yoki davlatning manfaatlariga rioya qilinishini ta'minlaydi. O'zbekiston Respublikasi fuqarolik ishlari bo'yicha prokuratura organlarining ishtirokini qonuniy asosda tasdiqlaydi. Fuqarolik ishlari ko'rib chiqilayotgan paytda prokurorlar quyidagi imkoniyatlarga ega:

Fuqarolar tomonidan da'vo arizalarini kiritish,

Fuqarolik nizolari bo'yicha aralashib, o'z e'tirozlarini bildirish,

Sud qarorlariga e'tiroz kiritish.

Misol uchun, prokuror fuqaroga nisbatan noqonuniy qarorlar chiqarilgan taqdirda ularning manfaatlarini himoya qilib, sud qarorlarini bekor qilishni talab qilishi mumkin.

Prokuratura organlarining fuqarolik huquqlarini himoya qilishdagi faoliyati samaradorligini ko'rsatish uchun, real statistik ma'lumotlarga tayanish lozim. O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi tomonidan e'lon qilingan hisobotlarga ko'ra, har yili minglab fuqarolarning huquqlari prokuratura aralashuvi natijasida tiklanadi.

Masalan, 2022 yilda, prokuratura organlari fuqarolik huquqini himoya qilish bo'yicha 50,000 dan ortiq murojaat ko'rib chiqilgan. Shundan:

35,000 murojaat natijasida fuqarolarning huquqlari tiklangan,

15,000 holatda fuqarolarni qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo'yicha prokuratura choralar ko'rgan.

Bu esa prokuratura organlarining nafaqat jinoyat ishlari bo'yicha, balki fuqarolik ishlari bo'yicha ham faol ishtirok etishini ko'rsatadi.

Xalqaro tajribada prokuratura organlarining fuqarolik ishlari va davlat tomonidan ta'minlangan huquqlarni himoya qilishdagi roli katta ahamiyat kasb etadi. Bu borada Fransiya, Germaniya, AQSh, Rossiya va boshqa davlatlarning tajribasi ahamiyatli hisoblanadi.

Fransiya va Germaniya tajribasi qanday?

Fransiya va Germaniyada prokuratura organlari keng ko'lamda fuqarolik huquqlarini himoya qilishda faol ishtirok etadi. Ushbu mamlakatlarda prokuratura fuqarolik sud jarayonlariga aralashish vakolatiga ega. Bu mamlakatlarda prokurorlar fuqarolarni himoya qilish bo'yicha davlat instituti sifatida, sud jarayonlarida faol rol o'ynaydi va ularga da'vo kiritish, javobgarlikni talab qilish huquqi beriladi.

Fransiya va Germaniya tajribasida prokurorlar fuqarolik sud ishlarida nafaqat davlat manfaatlarini himoya qiladi, balki kam ta'minlangan yoki himoyasiz fuqarolarga ham huquqiy yordam ko'rsatadi.

Xalqaro huquqiy normalar, jumladan, BMTning Prokurorlar uchun Asosiy prinsiplari, Yevropa Kengashi tavsiyalari, va Xalqaro Prokurorlar Assotsiatsiyasi tomonidan taqdim etilgan tamoyillar prokurorlarning mustaqilligi, ularga yuklatilgan vazifalar va ularning fuqarolik jarayonlarida ishtirokini belgilaydi.

O'zbekiston qonunchiligiga xalqaro tajriba asosida takliflarim:

1. Maxsus prokuror institutini joriy etish- Maxsus prokurorlar instituti dunyo bo'ylab, ayniqsa AQShda keng tarqalgan va samarali ishlatilayotgan tizimlardan biri. AQShda maxsus prokurorlar, masalan, Robert Myuller tomonidan olib borilgan tergovlar, hukumatdagi korrupsion holatlar yoki fuqaro huquqlari buzilishi kabi murakkab va siyosiy jihatdan nozik bo'lgan ishlarni o'rganishda muhim rol o'ynaydi. Maxsus prokurorlarning mustaqilligi ularga siyosiy bosim yoki boshqa tashqi ta'sirlardan xoli bo'lgan holda faoliyat yuritishga imkon beradi.

O'zbekistonda ushbu institutni joriy etishning afzalligi shundaki, maxsus prokurorlar murakkab yoki maxsus fuqarolik masalalarida mustaqil tergov olib borishi, fuqarolar huquqlarini himoya qilishda har tomonlama adolat va qonun ustuvorligini ta'minlashi mumkin. Masalan, fuqarolar tomonidan davlat amaldorlari ustidan kiritilgan shikoyatlar yoki qonunbuzarliklar haqida maxsus prokurorlar mustaqil tekshiruv o'tkazishi fuqarolarning davlat tizimiga bo'lgan ishonchini oshiradi. Shu tariqa, huquqiy adolat yanada kuchayadi va bu fuqarolik huquqlarini kengroq himoya qilishga xizmat qiladi.

Maxsus prokurorlar instituti Germaniya, Fransiya kabi davlatlarda ham mavjud bo'lib, ular davlat amaldorlari va yuqori darajali siyosiy shaxslarning huquqbuzarliklarini tergov qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu tajribani O'zbekistonda joriy etish huquqiy tizimni xalqaro me'yorlarga moslashtirishning muhim qadamlaridan biri bo'ladi.

2. Prokurorlar mustaqilligini va hisobdorligini kuchaytirish- Prokurorlar mustaqilligi xalqaro huquqiy tizimlarda muhim tamoyil bo'lib, bu ularning faoliyatining siyosiy va tashqi bosimlardan himoyalanganligini ta'minlaydi. BMTning "Prokurorlar uchun Asosiy Printsipalari"ga ko'ra, prokurorlar har qanday tashqi ta'sir va siyosiy bosimdan mustaqil bo'lishi lozim, bu esa ularning adolatli va qoidalar asosida ishlashini ta'minlaydi.

O'zbekistonda prokurorlarning mustaqilligini ta'minlash fuqarolar huquqlarini himoya qilishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Agar prokurorlar siyosiy yoki iqtisodiy manfaatlar ta'siri ostida bo'lsa, ularning qarorlari xolis va adolatli bo'lmasligi mumkin. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, prokurorlarning siyosiy mustaqilligi ularga to'laqonli va bevosita ishni ko'rib chiqish imkonini beradi, bu esa fuqarolar huquqlari buzilishiga qarshi samarali chora-tadbirlar ko'rishga xizmat qiladi.

Fransiya va Germaniya tajribasi shuni ko'rsatadiki, prokurorlarning ishini davlatning boshqa organlari bilan aloqasiz va mustaqil tarzda olib borishi, huquqiy tizimning kuchli bo'lishi uchun muhim. Yevropa Kengashi va Venetsiya Komissiyasi tomonidan qabul qilingan tavsiyalarda ham prokurorlar mustaqilligining zaruriyati ta'kidlanadi. O'zbekiston qonunchiligida ham prokurorlarning siyosiy mustaqilligini kuchaytiruvchi kafolatlar kiritilishi mumkin, bu ular faoliyatini mustahkamlaydi.

3. Prokurorlarning fuqarolik jarayonlaridagi vakolatlarini kengaytirish- O'zbekistonda prokurorlarning fuqarolik jarayonlaridagi vakolatlarini kengaytirish fuqarolar manfaatlarini himoya qilishning samaradorligini oshiradi. Prokurorlar sud jarayonlarida mustaqil ishtirok etib, fuqarolar va davlat idoralari o'rtasidagi nizolarda xolis va adolatli yondashuvni ta'minlay oladi. Prokurorlarning fuqarolik ishlariga aralashuvi, ayniqsa, ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan holatlarda muhim ahamiyatga ega bo'lishi mumkin. Ular sudlarga da'vo kiritish yoki sud qarorlarini nazorat qilish huquqiga ega bo'lishi fuqarolik huquqlarini himoya qilishning kengroq shaklini ta'minlaydi.

Misol uchun, davlat organlari tomonidan o'tkazilgan noqonuniy qarorlar yoki yer, mulk, oilaviy masalalar bo'yicha nizolarda prokurorlarning keng vakolatlari fuqarolarni himoya qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Prokurorlar tomonidan kiritiladigan da'volarni ko'rib chiqish jarayonini soddalashtirish orqali tizim yanada samarali va fuqarolarga qulay bo'ladi.

Germaniya va Frantsiyada prokurorlar fuqarolik va ma'muriy sudlarda keng vakolatga ega bo'lib, ular davlat organlari tomonidan amalga oshirilgan huquqbuzarliklar ustidan da'vo kiritadi. O'zbekistonda ham prokurorlar vakolatlarini kengaytirish orqali fuqarolik sudlarida davlat va fuqaro o'rtasidagi nizolarni adolatli hal qilishni ta'minlash mumkin. Bu, shuningdek, huquqiy tizimning rivojlanishi va xalqaro standartlarga moslashishiga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, O'zbekiston prokuratura organlarining fuqarolik huquq va burchlarini himoya qilishdagi roli juda muhim bo'lib, bu tizim xalqaro tajriba va ichki qonunchilikka asoslanadi. Xalqaro miqyosda qabul qilingan huquqiy normalarni O'zbekiston qonunchiligiga integratsiya qilish orqali fuqarolarning huquq va burchlarini himoya qilishni yanada samarali ta'minlash mumkin. Prokuratura organlarining fuqarolik jarayonlaridagi vakolatlari kengaytirilib, mustaqilligi ta'minlansa, bu O'zbekistonda qonun ustuvorligi va huquqiy himoya tizimining rivojlanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi "Prokuratura to'g'risida"gi Qonuni. 07.11.2001
2. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. 1992 yil 8-dekabr.
3. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik Kodeksi. 1996 yil 29-avgust, fuqarolik huquq va burchlarni tartibga soluvchi normativ hujjatlar.

4. O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasining 2022 yilgi faoliyati to'g'risidagi hisobot. O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi tomonidan e'lon qilingan hisobot.

5. Fransiya va Germaniya davlatlarining prokuratura tizimi to'g'risidagi huquqiy tahlillar. Xalqaro huquqiy tajribani o'rganish bo'yicha chop etilgan tahliliy maqolalar.

6. BMT Prokurorlar uchun Asosiy Printsipalari. 1990 yil, xalqaro huquqiy me'yorlar to'plami, prokurorlar faoliyatini tartibga soluvchi xalqaro tamoyillar.

7. Yevropa Kengashi Prokurorlar faoliyati bo'yicha tavsiyalari. Yevropa Kengashi, prokurorlar faoliyatini xalqaro miqyosda tartibga soluvchi hujjatlar.

8. Xalqaro Prokurorlar Assotsiatsiyasi (IPA) standartlari va tavsiyalari. 2009 yil, prokurorlar huquqiy faoliyatini nazorat qilish bo'yicha xalqaro huquqiy asoslar.

9. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudining qaror va tavsiyalari. Fuqarolik ishlari bo'yicha sud amaliyotini tartibga soluvchi va prokuratura ishtirokini yorituvchi qarorlar to'plami.

10. Xalqaro internet manbalar:

11. Xalqaro Prokurorlar Assotsiatsiyasi (IPA): Prokurorlar faoliyatiga doir xalqaro huquqiy me'yorlar.

12. Veb-sayt: <https://www.iap-association.org>

13. Yevropa Kengashi: Prokuratura faoliyati va sud tizimi bo'yicha xalqaro huquqiy tavsiyalar va tahlillar.

14. Veb-sayt: <https://www.coe.int>

15. Venetsiya Komissiyasi: Xalqaro huquqiy tavsiyalar va prokurorlarning rolini mustahkamlash bo'yicha hujjatlar.

16. Veb-sayt: <https://www.venice.coe.int>

17. Fransiya Adliya Vazirligi: Fransiya prokurorlarining vakolatlari va ularning fuqarolik sud jarayonlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot.

18. Veb-sayt: <https://www.justice.gouv.fr>

19. BMT Inson huquqlari Kengashi: BMT Prokurorlar uchun Asosiy Printsipalari bo'yicha manbalar.

20. Veb-sayt: <https://www.ohchr.org>

21. Foydalanilgan internet sahifalarini tartibga solish:

22. BMT Prokurorlar uchun Asosiy Printsipalari, <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/roleofprosecutors.aspx>

23. IPA Standartlari, [https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)/Professional-Conduct/ProfessionalConduct_ENG.pdf.aspx](https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1)/Professional-Conduct/ProfessionalConduct_ENG.pdf.aspx)

24. Yevropa Kengashi Prokurorlar bo'yicha tavsiyalari, <https://rm.coe.int/16807096c3>

25. Venetsiya Komissiyasi Prokurorlar faoliyati bo'yicha tavsiyalari, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)040-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)040-e)

26. Fransiya Prokuratura tizimi, <https://www.justice.gouv.fr>

27. Germaniya Prokuratura tizimi, https://www.bundesjustizamt.de/DE/SharedDocs/Publikationen/DE/InternationalesRecht/Prosecution.pdf?__blob=publicationFile&v=2

28. Taklifim uchun foydalanilgan manbalar:

29. BMTning Prokurorlar uchun Asosiy Printsipalari:

30. Ushbu hujjat prokurorlar faoliyatini xalqaro huquqiy me'yorlarga muvofiqlashtiruvchi asosiy hujjatlardan biri hisoblanadi.

31. Manba:

<https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/roleofprosecutors.aspx>

32. Xalqaro Prokurorlar Assotsiatsiyasi (IPA) Standartlari:

33. Bu hujjat xalqaro prokurorlar faoliyatini tartibga soluvchi huquqiy me'yorlarni o'z ichiga oladi.

34. Manba: [https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)/Professional-Conduct/ProfessionalConduct_ENG.pdf.aspx](https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1)/Professional-Conduct/ProfessionalConduct_ENG.pdf.aspx)

35. Yevropa Kengashi Prokurorlar faoliyati bo'yicha tavsiyalari:

36. Yevropa Kengashining ushbu tavsiyalari Yevropa davlatlarida prokurorlar faoliyatini muvofiqlashtirish bo'yicha xalqaro me'yorlarni o'z ichiga oladi.

37. Manba: <https://rm.coe.int/16807096c3>

38. AQSh Maxsus Prokurorlar Tizimi:

39. AQShdagi maxsus prokurorlar instituti va ularning huquqiy tizimdagi o'rni.

40. Manba: <https://www.justice.gov/sco>

41. Venetsiya Komissiyasi Tavsiyalari:

42. Prokurorlarning mustaqilligi va vakolatlari bo'yicha Venetsiya Komissiyasining tavsiyalari.

43. Manba:

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)040-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)040-e)

44. Fransiya Prokuratura Tizimi:

45. Frantsiyada prokurorlar faoliyati va ularning fuqarolik sud jarayonlaridagi ishtiroki haqida.

46. Manba: <https://www.justice.gouv.fr>

47. Germaniya Prokuratura Tizimi:

48. Germaniyada prokurorlarning fuqarolik va ma'muriy ishlaridagi roli.

49. Manba:

https://www.bundesjustizamt.de/DE/SharedDocs/Publikationen/DE/InternationalesRecht/Prosecution.pdf?__blob=publicationFile&v=2

50. BMT Inson huquqlari bo'yicha Oliy komissariyati:

51. Prokurorlar faoliyatiga oid xalqaro standartlar va inson huquqlari bo'yicha tavsiyalar.

52. Manba: <https://www.ohchr.org>

